

Det første kendetegn GUDS ORD, de kanoniske skrifter

Hvorfor begynder vi med Skriften?

FORDI vi valgte at følge Luthers rækkefølge i skriftet om "Kirken og Konkilerne", hvor han som det første kirkens kendetegn nævner "GUDS ORD". Og hvorfor sætter Martin Luther Guds ord først? Er det fordi han er fundamentalist, reformert eller biblicist? Er det fordi han sætter det formelle (Skriftens inspiration) over det materielle (Retfærdiggørelsen af nåde ved tro på Kristus)? Nej!

Han skriver i "Om Kirken og Konkilerne", som vi læste sammen sidste år, og som skal hjælpe os med at holde fast ved kirkens 7 kendetegn (dansk ovs. ved LGJ):

1. Dette kristelige folk kendes på, at det har det hellige Guds ord. For det samme ord vil aldrig gå til grunde ..., som Paulus siger: 1 Kor 3,12-13. Nogle har Ordet rent. Andre har det urent, dvs. de bygger med hør, strå og træ på grunden; men de bliver frelst gennem ild. Det har vi tidligere talt meget om. Det er hovedstykket og den høje helligdom, som gør det kristelige folk helligt. **For Guds ord er helligt og helliger alt, hvad det rører ved, ja det er selve Guds hellighed: Det er Guds kraft til frelse for alle, som tror på det. Rom 1,16. Og 1 Tim 4,5: Alt helliges ved Guds ord og bøn.**

Vi begynder med GUDS ORD, fordi det ER helligt og GØR helligt.

Altså både FORDI BIBELEN ER GUDS ORD, og FORDI GØR OS RETFÆRDIGE VED TRO.

For den Hellige taler selv dette ord og salver og helliger kirken, dvs. det kristelige folk. Han gør det ikke ved pavens ting og sager. Al den slags lærer os intet om at elske Gud og at tro på ham og leve fromt. ... Denne helligdom er den rette helligdom, det er den rette salve, som salver os til evigt liv.

Hvilket ord, taler han om?

Vi taler her om det ydre ord, gennem mennesker, f.eks. gennem dig og mig, det ord, som prædikes mundtligt. For Kristus har efterladt os et sådant ord som et ydre tegn, hvorved man skal erkende kirken og det kristne folks eksistens i verden. Matt 10,32-33. Luk.12,8.

Martin Luther taler ikke her om det mundtlige ord i modsætning til det skrevne ord. Vi prædiker jo ikke Kristi ord imod Skriften, men med Skriften. Vi prædiker Kristi ord, sådan som det er givet os i Skriften. Når dette er i brug, skaber Gud sin kirke. Derfor kendetegnes den kristne kirke på, at den har Guds ord og bruger Guds ord.

For der er mange, som hemmeligt ved af det, men ikke vil bekende det. Mange har det, men tror ikke på det og handler ikke efter det. Og der er få, som tror på det og handler efter det. Som også i lignelsen om sædemanden Matt 13,4, hvor der fortælles, at ordet bliver sået i fire agre, men at det kun er den fjerde ager, hvor som kan kaldes "den gode jord"; det er dem, som bærer frugt i udholdenhed. **Hvor man nu hører dette ord og ser det prædiket, troet, og hvor man bekender det og gør efter det, der må den rette hellige almindelige menighed være som et helligt og kristent folk (1 Pet 2,9), uanset hvor få de er. For Guds ord vender ikke tomt tilbage Es 55,11, men vokser i det mindste i en fjerdedel af den jord, hvor det blev sået.** Og selv om der ikke fandtes andre tegn uden dette ene, så var det dog nok til at påvise, at der her er et kristent folk. For hvem ville ellers prædike eller lytte til prædiken, hvis ikke Guds folk var der? Og hvad kunne eller ville Guds folk tro og stole på, hvis ikke Guds ord var hos dem? **Dette er det hovedstykke, som gør alle undere, ordner alt, holder alt i gang, udfører alt, gør alt, uddriver alle djævle ... Dette er hovedstykket, hvorved kirken velsignes, bevares, næres, styrkes og beskyttes. ...**

Information om "Netværk for Evangelisk Luthersk Kirkesamarbejde".

Med utgangspunkt i Kirkens Syv kendetegn (fra Martin Luthers skrift om Kirken og kirkemøderne), har vort nordiske netværk gennemgået disse 6 punkter:

✓ = enighed. ? = Uenighed eller uafklarethed

1. GUDS ORD, de kanoniske skrifter

- ? a) bibelsyn,
- ✓ b) lov og evangelium,
- ✓ c) smhg GT-NT gjensidig
- ✓ d) forkynnelsen som nådemiddel
- ✓ f) Kristus i Skriften, kjerne og stjerne
- ? g) Skriften er troverdig i alt, hvad den uttaler sig om
- ✓ h) Skriften er klar, tilstrekkelig, sui inerpres, enhet

2. DÅPEN

- ✓ a) gjenfødslen i dåpen
- ✓ b) nådemiddel
- ✓ c) nødvendig til frelse
- ✓ d) barn bør døpes
- ✓ e) Ånden gis i dåpen
- ✓ f) gjelder hele livet
- ✓ g) forener med Kristus
- ✓ h) trosbekj. som ds forutsetn
- ✓ i) dåpens smh m. opplæring
- ✓ j) i FSÅ's navn, i vann

3. NATTVEREN

- ✓ a) realpresensen
- ✓ b) syndenes forlatelse
- ✓ c) kun brød og vin
- ✓ d) dåp forutsetning for mottak
- ✓ e) innstiftelsesordene lest konsekkrer
- ✓ f) skaper enhet ved konsupsjon
- ✓ g) mottak forutsetter liv i boten
- ? h) admisjon og dens kriterier
- ? i) spise og drikke
- ? j) felleskalk

4. NØKLEMAGTEN

- ✓ a) lov og evangelium i funksjon
- ✓ b) gjør det, den sier
- ✓ c) absol. må mottas i tro
- ✓ d) nøklene hører sammen
- ? e) forvaltes normalt av prekeembetet, etter kirkeordningen
- ✓ f) skal finnes i kirken

5. EMBETET

- ✓ a) guddommelig ordning
- ✓ b) Forbeholdt / pålagt kun menn
- ✓ c) Omtales / normeres av CA V
- ? d) Nisi rite vocatus
- ? e) Menighetens kallsrett
 - f) Omfatter både å lære evang. og forvalte sakramenterne
- ✓ g) Embetet er ett, ikke tre emb.
- h) Forstå. av apost. Suksesjon
- ✓ i) E forvaltes med tanke på dommen
- ? j) Livslangt, ikke tidsbegrens./((tids) avgrenset
- ✓ k) Konstitueres av Ordet
- ✓ l) Kirkens lønnsplikt Lk 10, 1 Tim 5

6. BØNNEN

- a) Den kristne mht s felles, lydelige [gtj]
- b) Lex credendi – lex orandi

PUNKT 1 gennemgås med eksempler og vidnesbyrd fra Bibelen, Bekendelsen og fra kirkens historie og strømninger de sidste 40 år i Skandinavien.

- a) Bibelsyn
- b) Lov og evangelium
- c) Sammenhæng mellem Gamle og Nye Testamente
- d) Forkyndelsen som nådemiddel
- e) Hvilke implikationer er bindende
- f) Kristus i Skriften, kjerne og stjerne
- g) Skriften er troverdig i alt, hvad den udtaler sig om (?)
- h) Skriften er klar, tilstrækkelig, sui interpres, enhed

SAMMENFATNING fra Den Evangelisk-Lutherske Frikirke i Danmark til
NETVÆRK FOR EVANGELISK LUTHERSK KIRKESAMARBEJDE, att Jan Bygstad
Hilsen i Kristus! Leif G. Jensen, Gratiakirken den 15. juni 2021

Der henvises også til skriftlig indledning på Zoom-mødet 1.-3. feb. 2021: "Det første kendetegn Guds ord" (LGJ).

Der står ikke noget i vores forfatning om bibelsyn og troværdighed eller bibeltolkning i forbindelse med Den hellige Skrift og det hellige Evangelium. Kirkens forfatning er kortfattet og enkel. Og man må se sammenhængen med Bekendelsesskrifterne for at vide, hvordan vor kirke forholder sig til Bibelen. Dog kan man ved gennemlæsning af vedtægterne mærke, at der bygges på Bibelen som vejledning i den måde, vi er ordnet på som kirkesamfund.

- Men det er altid nødvendigt at begynde med, at **Guds ord er Evangeliet**. Det sammenfattes af Jesus på korset: "Det er fuldbragt" (Joh 19,30).

Aftenen før sin forsoningsdød i vort sted havde Jesus bedt til sin far: "**Dit ord er sandhed**. Hellige dem i sandheden" (Joh 17,17). Hvad mente han med "Dit ord"?

- Han talte om profeternes ord, som var på vej til at gå i opfyldelse. Det ord var sandt og gik i opfyldelse i mindste detalje (Joh 19,24.28.36.37). Han overgav sig til Guds vilje, som var åbenbaret i De hellige Skrifter. "Se, vi går op til Jerusalem, og alt det, som er skrevet ved profeterne om Menneskesønnen, skal opfyldes." Profeternes ord var for Jesus Guds sande ord. Se også Luk 16,31: "De har Moses og profeterne".
- "Guds ord" var også de ord, Jesus havde talt her i verden. For han talte aldrig af sig selv (Joh 12,49). Jesu ord var Guds ord. Hans ord er sandhed. – Men hvordan kan vi vide, hvad han sagde? Hvordan kan vi kende hans undervisning? Fra hans apostles overlevering til kirken: Nye Testamente.
- For Jesus var Guds ord også det ord, apostlene frem over skulle bringe videre til andre. Jesus bad i sin bøn den sidste aften for alle, der siden er kommet til tro på ham: "dem, som ved deres (apostlenes) ord kommer til tro på mig" (Joh 17,20). Så er apostlenes ord altså

Guds ord til alle, som kommer til tro. Hvordan kan det være Guds ord, når det er menneskers ord? Kristus svarer selv den sidste aften med løftet om Talsmanden, Joh 14,26 (og flere andre steder). Således gør Kristus apostlenes ord til Helligåndens ord, fordi Helligånden står bag.

Derfor lovpriser vi Gud i kirken og kan efter alle skriftlæsninger sige: "Det er Guds ord!" Og vi beder med Jesus: "Hellige Fader, hellige os i sandheden. Dit ord er sandhed. Lad det lyse for os på vejen til Salighed."

Hvad kan vi mere bekende om Guds ord? Det afhænger af, hvad Jesus og apostlene og profeterne siger om Den hellige Skrift.

1. Om Lovens og Evangeliets virkning: Det er Helligånden, der virker gennem ordet. Gud har både et dømmende og et frelsende ord i Skriften: Loven og evangeliet. Begge ord er Guds ord. Det driver og drager os til Kristus. (Joh 16,7-11; Hebr 4,12-16)

2. Om Skriftens inspiration: "Ethvert skrift er indblæst af Gud." Sådan lærer apostlen Paulus os i 2 Tim 3,15-17. Her forbinder apostlen Skriftens væsen som indblæst af Gud med Skriftens virkning, at det kan gøre viis til frelse ved troen på Kristus Jesus.

Virkningen skyldes Skriftens væsen som Guds ord. Den hellige Skrift bliver ikke først Guds ord, når det virker i os, men er allerede Guds ord, før det bliver læst op. Fordi Skriftens ord ER Guds ord, kan det VIRKE I OS som Guds ord.

3. Om Skriftens troværdighed: Vi bekender med vor Herres egne ord: "Skriften kan ikke rokkes" (Joh 10,35). Og når han taler om "loven og profeterne" siger han, at *ikke det mindste bogstav af loven skal forgå, før alt er sket, og at hans ord aldrig skal forgå* (Matt 5,17-18 og Mark 13,31).

Derfor beder vi Gud om at bevare os i troen på hans ord. Og vi beder ham om at bevare os mod at tænke, at noget af det, der står skrevet, ikke er fra ham, eller at dele af det er myter og fabler og usandt. Vi afviser, at kristne skal vurdere, hvad der er ret og vrangt i Skriften.

Peter i sine breve: 1 Pet 1 og 2 Pet 1

Når man i sidste århundrede i Lutherforskningen talte om, "hvad der driver på Kristus", og brugte det som kritik mod Skriften, hævder vi, at Luther blev misbrugt. Samtidig holder vi fast ved Den hellige Skrift og bruger "hvad der driver på Kristus" som en nøgle til at læse Skriften ret.

Vi afviser, at Skriften skulle være behæftet med fejl og selvmodsigelser og beretninger om stedfundne begivenheder, som i virkeligheden ikke har fundet sted som skrevet står, eller måske slet ikke er historiske.

Når der synes at foreligge fejl eller modsigelser i underordnede punkter (historiske, naturvidenskabelige eller andre spørgsmål), så skal man forsøge at finde en forklaring. Lykkes det ikke, da bør man følge Luthers eksempel: overlade sagen til Gud og lade Skriften være autoritet også når det gælder disse udsagn.

Bilag 1: Einigungssätze 1947. Bilag 4b: Pastor Paul Michael DD, Kirke-Nyt februar 1952:

4. Om Bibeltolkning: Hvordan skal vi forstå Skriften? Da Jesus mødte Fristeren i ørkenen blev han jo mødt med falsk udlægning af Guds ord. I Edens have kom Fristeren også med spørgsmål til, om Gud virkelig havde sagt, hvad han havde sagt. Bibeludlægning er en vigtig ting.

Herren Jesus har ved sit eget eksempel i Matthæus 4,1-11 lært os at tolke Skriften med Skriften.

Det gjorde han jo selv, da han mødte Djævelen.

Herren lærer os i samtalen med Emmaus-disciplene (Lukas 24,13-32), at alle Skrifterne vidner om ham. Derfor skal alt forstås ud fra Ham og fra den frelse, han kommer til syndere med. Vi mærker, at de gør det, når de bliver udlagt og forkyndt for os som Lov og Evangelium.

Herren har sagt, at Guds ord er sandt. Derfor er kristen bibelforskning ikke et spørgsmål om at undersøge, om ordet er sandt, men at forstå ordet, så det kan udlægges og forkyndes i Ånd og sandhed.

Vi afviser al bibeltolkning og -forskning, som underordner Den hellige Skrift under almindelig historisk kritik og under menneskets fornuft og tanke.

Når det hævdes, at bibelen skal tolkes som al anden litteratur og undersøges med metoder, som går ud fra, at Bibelen nødvendigvis må indeholde fejl og modsigelser, da den er skrevet af mennesker, da svarer vi "nej". For Skriften er inspireret af Gud. Det tør vi tro, fordi vi tror på Kristus og af han har fået skænket samme tro på Den hellige Skrift, som han selv havde.

Vores tro står og falder med at Gud taler sandt til os i evangeliet. Og evangeliet står og falder med at Gud taler sandt i Den hellige Skrift.

Angående bibeltolkning kan tilføjes: Lignelser og digte skal læses som lignelser og digte. Historiske fortællinger skal læses som historiske fortællinger. Sigtet er, at vi skal bevare håbet (Rom 15,4).

Præster og lærere i den kristne kirke skal være godt oplært i Den hellige Skrift og kende grundsprogene, så de kan forstå grammatik og sprogbrug. De skal studere tidshistorie og arkæologi og kirkehistorie så godt som muligt for at forstå og udlægge Guds ord så godt som muligt. Men først og fremmest skal de kende Gud i hans hellighed og nåde, kende lov og evangelium og studere under bøn til Gud. Og de skal være med i en kristen menighed. "Hellige os ved din sandhed. Dit ord er sandhed!" Formålet med al bibelforskning er, at Evangeliet bliver forkyndt rent og klart.

KIRKENS TRO

Vi bekender og klynger os til

- ... evangeliet som Guds saliggørende ord. Dette ord kan gøre viis til frelse ved troen på Kristus Jesus. I dette ord har Gud desuden givet os de hellige sakramenter, dåben, som genføder, og nadveren, hvor vi får Jesu legeme og blod til syndernes forladelse.
- ... Den hellige Skrift, som er Guds ord, hvori han giver os det saliggørende evangelium. Denne hellige Skrift er troværdig, fordi den er Guds ord, og fordi Jesus og apostlene og profeterne bevidner, at det er troværdigt i alle dets dele. Derfor tror vi, at det er Guds ufejlbare ord både med hensyn indholdet og virkningen, når vi læser og hører det.

Vi lærer vore konfirmander sådan om Skriften:

- *Hvordan bliver en synder salig?* Svar: Ved troen på Guds nåde i Jesus Kristus, vor Frelser. Skrifthenvielse: 2 Tim 3,15
- *Hvilken bog er Guds ord?* Svar: Bibelen eller Den hellige Skrift.
- *Hvordan kan menneskers ord være Guds ord?* Svar: Fordi Helligånden gav dem i sinde, hvad og med hvilke ord de skulle skrive.

- *Hvor står det skrevet? Svar:* Det skriver apostlen Paulus i 2 Tim. 3,16 og apostlen Peter i 2. Pet 1,19-21.

Hvad betyder det for kaldelse af præster og for prædikestols-fællesskab?

Kan man være præst i vor kirke, hvis man ikke forkynder evangeliet rent og klart: Sola Gratia. Sola Fide. Solus Kristus, bare man tror på Bibelen som Guds ord? Nej. For ingen bliver frelst ved troen på Bibelen som Guds ord, hvis ikke Evangeliet forkyndes ret. ... Man bliver ikke en ret forkynder og lærer i kirken, blot fordi man hævder, at Bibelen er Guds sande og troværdige ord.

Bilag 4a: Pastor W.J.Michael, Kirke-Nyt marts 1951: Nåden alene – den hellige skrift alene – troen alene

Kan man være præst i vor kirke, hvis man ikke tror på Bibelen som Guds ord, men kan prædike godt om nåden alene og troen alene og Kristus alene? Nej. For evangeliet hviler på Den hellige Skrift. Og røkkes ved Skriften, da forsøger man at gøre det, som Kristus siger, man ikke kan og heller ikke skal forsøge: "Skriften kan ikke røkkes" (Joh 10).

Bilag 2: Fra samtale mellem tre søsterkirker og SELK 1993-1995. Bilag 3: Vidnesbyrd fra søsterkirken The Lutheran Church Missouri Synod

(Bilag kan fås ved henvendelse til pastor Leif G. Jensen, post@vivit.dk)